

R.K. Basisschool Anselderlaan 10 6471GL Eyselshoven tel: 5351434 info.rkbsdeveldhof@movare.nl

JAARPLAN GROEPEN 4

SCHOOLJAAR 2022-2023

Leerkrachten:
Karin Spiertz, groep 4A
Carine Körver, groep 4B

ALGEMEEN

Hieronder volgt een overzicht van activiteiten die dit schooljaar plaatsvinden. Van de hoofdvakken is per gebied globaal aangegeven wat aan de orde zal komen.

TAAL/ SPELLING/WOORDENSCHAT

We werken met de methode: **Taal Actief**.

Taal Actief bestaat uit de leerlijnen *Taal*, *Spelling* en *Woordenschat*.

Belangrijk is dat leren voor de kinderen betekenis heeft en functioneel is voor de praktijk van alledag. Taalactief neemt kinderen serieus en informeert ze over wat ze leren middels de zogenaamde 'instapkaarten en uitstapkaarten'. Elke les start dus met een scherpe blik op het lesdoel en sluit af met een zinvolle reflectie.

Bij elk thema wordt aangesloten bij de interesse van de kinderen.

Binnen elk thema is gekozen voor een 'ankerverhaal', zodat de kinderen steeds de hoofdpersonen en gebeurtenissen in de verhalen herkennen. Deze zijn geschreven door bekende kinderboekenauteurs. Samen geven de verhalen een betekenis- en fantasievolle context aan de taallessen. De oefeningen worden aan dit verhaal gekoppeld. De leerlijnen voor taal, spelling en woordenschat zijn optimaal op elkaar afgestemd.

In *Taal Actief* ligt de nadruk op interactie: 'Leren van en met elkaar'.

Er wordt gewerkt op drie niveaus die worden aangeduid met sterretjes:

* drempelniveau, ** basisniveau, *** verrijkingsniveau.

Deze taalwerken worden niet beoordeeld op spelling.

Taal

De leerlijn *Taal* bestaat uit de volgende taalonderdelen:

- **Woordenschat:**

Dit zijn de bouwstenen voor mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid. Kinderen leren strategieën om woorden beter te leren onthouden en de betekenis zelf te achterhalen. De 'woordparachute, woordspin, woordkast en de woordtrap' ondersteunen hierbij. Deze themawoorden komen regelmatig aan bod.

- **Taalverkennen:**

Taalverkennen staat voor actief onderzoeken van taal, nieuwsgierig grip krijgen op taal en waardering voor de gevarieerdheid van taal. Kinderen verkennen letters, klanken en leestekens, woorden, zinnen en mondeling taalgebruik.

- **Spreken en luisteren:**

Bij mondelinge communicatie gaat het niet over spreken en luisteren alleen, maar ook over spreken met intonatie, het lichaam en het observeren van de lichaamstaal. Tijdens de lessen leren de kinderen specifieke vaardigheden en strategieën zodat ze effectiever en efficiënter gaan communiceren.

Denk aan: expressieve vaardigheden, informatieve vaardigheden, instructieve vaardigheden, betogende vaardigheden en contactuele vaardigheden.

- **Schrijven:**

Taalactief ziet schrijven als een cyclisch proces met als belangrijkste doel communicatie.

Onderdelen die bij 'schrijven' aan bod komen zijn: verhalen schrijven, informatieve teksten schrijven, instructieve teksten schrijven, betogende teksten, poëtische teksten, contactuele teksten.

Deze taalwerken worden niet beoordeeld op spelling.

Spelling

De leerlijn Spelling wordt aangeboden in verschillende spellingscategorieën die wordt onderverdeeld in 'onveranderlijke woorden' en 'werkwoorden'. Bij de onveranderlijke werkwoorden in groep 4 worden de spellingscategorieën gegroepeerd in luisterwoorden, regelwoorden en weetwoorden:

Luisterwoorden:

- 2 medeklinkers aan het begin/eind
- 3 medeklinkers aan het begin/eind
- 2 medeklinkers met tussenklank
- Woorden met v-, f-
- Woorden z-, s-
- Woorden met sch-, schr-
- Woorden met -ng, -nk
- Woorden met -eer, -oor, -eur
- Woorden met -aai, -ooi, -oei
- Woorden met -eeuw, -ieuw, -uw

Weetwoorden:

- Woorden met ei, ij
- Woorden met be-, ge-, ver-
- Woorden met au, ou
- Woorden met ei, ij
- Woorden met -ch, -cht

Regelwoorden:

- Woorden met eind -d
- Verkleinwoorden met -je, -tje, -pje
- Gesloten lettergreep
- Open lettergreep

Ieder blok bestaat uit 3 basisweken waarin de nieuwe spellingscategorieën, gedifferentieerd op drie niveaus, worden aangeboden. In de daarop volgende week volgt een woorddictee dat een controlerende en differentiërende functie heeft. Deze 4^e week wordt afgesloten met een zinnedictee om vast te stellen welke leervorderingen het kind in deze periode heeft gemaakt. Op deze manier doorlopen de leerlingen van groep 4 t/m 8 alle spellingsproblematieken van de Nederlandse taal.

Naast de dictees van Taal Actief Spelling zijn er ook niet-methode gebonden toetsen; de Cito-toets Spelling. Landelijk wordt dezelfde toets afgenomen.

Deze taalwerken worden beoordeeld op correct schrijven!

Technisch lezen

Goed kunnen lezen is erg belangrijk. Om te beginnen vinden we het belangrijk dat de kinderen begrijpen wat ze lezen en plezier hebben in het lezen. In alle groepen wordt er daarom veel aandacht aan besteed. In groep 1 en 2 ging het om voorbereidende leesactiviteiten en vanaf groep 3 leerden de kinderen 'echt' lezen.

In groep 3 hebben de kinderen geleerd alle letters te lezen, deze samen te voegen tot woorden en zinnen. Begin groep 4 ligt de nadruk op correct lezen, waarna de leessnelheid wordt verhoogd tot vlot en daarna pas vloeiend lezen. We werken met de methode Estafette.

Doelstellingen:

- Correct lezen

Het foutloos lezen van woorden, zinnen of teksten.
'lezen wat er staat'.

- Vlot lezen

Naast het correct lezen moet dit ook nog voldoende vlot verlopen.

- Vloeiend lezen

Kinderen zijn hiertoe in staat als zij geen moeite meer hebben met 'correct en vlot lezen'.
De tekst wordt dan gelezen zonder haperingen en met een goede intonatie.

- Leesplezier

Lezen = leuk

Differentiatie:

Leesonderwijs op maat!

De leesprestaties bepalen de aanpak voor iedere leerling afzonderlijk.

- Aanpak 1 voor risicolezers

Met begeleiding, extra leestijd en meer instructie.

- Aanpak 2 voor methodevolgers

Met een klassikale basisinstructie en zelfstandig werken.

- Aanpak 3 voor snelle lezers

Met een minimale instructie, volop zelfstandig werken en veel vrijheid in lezen.

Organisatie 4 lesfasen:

De leeslessen zijn opgebouwd uit 4 lesfasen: introductie, instructie, begeleide verwerking en inoefening en afronding

- Introductie (aanpak 1,2,3)
- Instructie (aanpak 1,2)
- Begeleide verwerking en inoefening (aanpak 1)
- Afronding (aanpak 1,2,3)

Elke les begint met een introductie voor alle leerlingen; samen met de hele groep wordt de les ook weer afgesloten. Na de introductie krijgen de betere lezers (aanpak 3) een korte werkinstructie. Zij werken vervolgens zelfstandig verder. De methodevolgers (aanpak 2) en risicolezers (aanpak 1) krijgen de basisinstructie. Deze leerlingen verwerken de opdrachten daarna zelfstandig (aanpak 2) of met de ondersteuning van de leerkracht (aanpak 1). Zo wordt er middels de methode Estafette altijd begeleiding op maat gegeven: intensief als het nodig is, met veel zelfstandig werken als het kan.

Toetsing:

Halverwege groep 3 en in groep 4 t/m 8 wordt het leesniveau van de kinderen getoetst a.d.v. Cito DMT en AVI. Op grond van dit leesniveau wordt er gekeken welke kinderen extra leesondersteuning nodig hebben.

BEGRIJPEND LEZEN

We maken gebruik van verschillende materialen.

Rekenen

Hiervoor gebruiken we de methode: **Getal & Ruimte Junior**

Het uitgangspunt van deze methode is dat het rekenen een succes wordt als er voldoende aandacht en afstemming is in de rekenles, de kinderen geholpen worden zelfvertrouwen op te bouwen en door de methode ondersteund worden in eigenaarschap.

Aandacht:

- a. Systematische opbouw met één nieuw reken-onderwerp per week.
- b. Eén klassikale strategie per rekenprobleem waarvan de uitleg in het leerlingenmateriaal staat.
- c. Eerst de rekenvaardigheden, dan het toepassen.
- d. Aandacht voor automatiseren en memoriseren van de basisvaardigheden

Zelfvertrouwen:

- a. Differentiatie op vier niveaus.
- b. Aandacht voor het drieslagmodel bij context opdrachten.
- c. Directe instructie met aandacht voor het handelingsmodel
- d. Volledige integratie van het referentiekader en naadloze aansluiting op het VO.

Eigenaarschap:

- a. Bevordering van zelfstandig werken en eigen verantwoordelijkheid.
- b. Aandacht voor de 21ste-eeuwse vaardigheden.

Strategieën en leerlijnen:

Getal & Ruimte Junior behandelt per week één nieuw onderwerp. Hierdoor is er veel ruimte voor oefening binnen een bepaald onderwerp en kan de leerling de vaardigheid echt leren beheersen. Kenmerkend voor Getal & Ruimte Junior is de logische opbouw van iedere lijn.

Leerstof groep 4:

A. Getallen en Verhoudingen:

- Getal structuur tot en met 1000
- Optellen en aftrekken tot en met 100
- Tafeltjes 1 tot en met 10

B. Meten en Meetkunde:

- meter, decimeter,
- deciliter, centiliter
- klokkijken met kwartieren > analoog en digitaal
- rekenen met centen
- ruimtelijke figuren en aanzichten

C. Verbanden:

- tabellen, pictogrammen en staafdiagrammen lezen en gebruiken.

Toetsing:

- 2 bloktoetsen per blok
- citovoorbereidingstoetsen na blok 4 en blok

Schrijven

Hiervoor gebruiken we de methode: **Pennenstreken**

In groep 4 staan de hoofdletters centraal.

Wij schrijven met een vulpen.

Belangrijk bij schrijven is:

- de schrijfhouding
- de penguip
- de ligging van het schrift

Bewegingsonderwijs

Gym voor de groepen 4: 1 keer per week op dinsdagmorgen.

Kan uw zoon/dochter wegens omstandigheden niet deelnemen aan de gymles, geef dit dan schriftelijk of mondeling door voor schooltijd.

Gymspullen vergeten betekent dat uw zoon/dochter helaas niet kan deelnemen aan de les. Hij/zij zal op school, onder toezicht van een collega leerkracht, ander leerzaam werk maken.

Wereldoriëntatie

Methode : " Naut, Meander en Brandaan" nieuwe versie

In een "doeboek" voor groep 4, waarin de vakken biologie/natuur/techniek, aardrijkskunde en geschiedenis met elkaar verweven zijn in de vorm van thema's.

Verkeer

Methode : "Op voeten en fietsen"

Verkeerssituaties uit de dagelijkse praktijk van het kind o.a. onderweg naar school, oversteken, fietsen.... worden besproken en verwerkt a.d.h.v. een doeboekje.

Muziek, drama, handvaardigheid en tekenen

Muzieklessen worden iedere week gegeven door SMK consulent Jan Vink en de

handvaardigheidslessen worden een keer in de twee weken door docenten van de VAZOM verzorgd.

ICT

Computers zullen worden ingezet ter ondersteuning van de diverse vakgebieden.

Zoals : "Getal en ruimte junior" (rekenen), Bareka, Squala.

Kanjertraining:

De kanjertraining is een programma voor de sociaal/emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Het heeft als doel dat kinderen zich gesterkt voelen, meer zelfvertrouwen krijgen, beter grip krijgen op sociale situaties en gevoelens beter uiten. In de training leren de kinderen onderscheid te maken in manieren van reageren. De wijze waarop kinderen reageren heeft vaak te maken met het zelfbeeld en opvattingen over de buitenwereld.

Tijdens de training wordt er gebruik gemaakt van verschillende dierfiguren. De dierfiguren zijn vergelijkingen van (kinder)gedrag.

Cito-toetsen:

In groep 4 krijgen de kinderen, naast de methodegebonden toetsen, ook Cito-toetsen.

In groep 4 zijn dat:

- AVI (tekst lezen)
- DMT (woorden lezen)
- Spelling
- Rekenen en wiskunde
- Begrijpend lezen

De Cito-toetsen worden 2 keer per jaar afgenomen. De eerste keer rond januari/februari en de tweede keer in mei/juni.

Specifieke aspecten dit schooljaar

Huiswerk

In principe krijgen de kinderen in groep 4 geen huiswerk. Tenzij uw zoon/dochter een lange periode ziek of werk niet af heeft gekregen.

Wel gaan er regelmatig oefenleesbladen mee naar huis voor leerlingen die lezen beneden groepsniveau (aanpak 1). Om de leesvaardigheid van uw zoon/dochter te bevorderen is het belangrijk leeskilometers te maken. Het is van belang om eerst *correct te lezen*, daarna vloeiend en daarna vlot.

De strategie die op school wordt toegepast om dit te oefenen gaat als volgt:

- U leest 1 bladzijde voor
- U leest, samen met uw zoon/dochter, diezelfde bladzijde nog een keer samen hardop in koor
- Uw zoon/dochter leest dezelfde bladzijde alleen.
- In totaal wordt iedere bladzijde dus drie keer gelezen.
- Probeer iedere dag 10/15 minuten te lezen en deze strategie toe te passen
- Haal naast de huiswerkblaadjes ook leuke **biebboekjes** en pas hierbij consequent dezelfde strategie van voorlezen - samen lezen - nalezen toe.

Tot slot

Maakt u zich ongerust over de prestaties van uw kind of wilt u gewoon weten hoe het gaat, dan bent u altijd welkom voor een gesprek. Maak wel van te voren even een afspraak.

